

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა №57

22.06.2020

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: ასფალტის საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ასტორია“, ქ. ახალციხე, თამარაშვილის ქ. N5;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ახალციხის მუნიციპალიტეტი, სოფ. კლდე;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 08.05.2020

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „წარმოების ეკოლოგია“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „ასტორიას“ მიერ წარმოდგენილია, ახალციხის მუნიციპალიტეტში, სოფ. კლდეში ასფალტის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, ასფალტის საწარმოს მოწყობა და ექსპლუატაცია დაგეგმილია, ახალციხის მუნიციპალიტეტში, სოფ. კლდეში, შპს „ასტორიას“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (საკადასტრო კოდი: 62.06.59.337 / GPS კოორდინატები: X-337255.00; Y-4613930.00). აღნიშნული მიწის ნაკვეთიდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი მდებარეობს დაახლოებით 900 მეტრის დაშორებით. წარმოდგენილი GPS კოორდინატების გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ საწარმოდან დაახლოებით 550 მეტრში მდებარეობს მსგავსი ტიპის საწარმოო ობიექტი, რაც საჭიროებს დაზუსტებას. საპროექტო ტერიტორიას ჩრდილოეთის მხრიდან ესაზღვრება საავტომობილო გზა, ხოლო აღმოსავლეთიდან მდ. მტკვარი, რომელიც მოედინება მიწის ნაკვეთიდან დაახლოებით 790 მეტრში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში დაგეგმილია „TELTOMAT-S750“ ტიპის დანადგარის განთავსება, რომელიც მაქსიმალური დატვირთვის პირობებში აწარმოებს 80 ტ/სთ ასფალტს. საწარმო იმუშავებს წელიწადში 260 დღე, 8 საათიანი სამუშაო რეჟიმით. საწარმოში წლიურად დაგეგმილია 166400 ტონა ასფალტის წარმოება, რისთვისაც გამოყენებული იქნება 68400 ტ. ქვიშა, 80300 ტ. ღორღი, 8900 ტ. ბიტუმი და 9500 ტ. მინერალური ფხვნილი (ფილერი). ასფალტის მწარმოებელი დანადგარი საწვავად მოიხმარს ბუნებრივ აირს (720 მ³/სთ), დანადგარის სამუშაო გრაფიკის გათვალისწინებით, წელიწადში გამოსაყენებელი ბუნებრივი აირის მოცულობა შეადგენს 1497600 მ³-ს.

სკოპინგის ანგარშის თანახმად, ასფალტის მწარმოებელი დანადგარის კომპლექტაციაში შედის: მადოზირებელი და შემრევი მოწყობილობები, მზა პროდუქციის ბუნკერი, საშრობი აგრეგატი, მტვერდამჭერი მოწყობილობები, ბიტუმის რეზერვუარები, საკვამლე მილები, ოპერატორის კაბინა და კონვეიერი. ობიექტზე დაგეგმილია სამი ერთეული 30 ტ. ტევადობის (ჯამში 90 ტ) ბიტუმის სამარაგო რეზერვუარის განთავსება. აღნიშნულ რეზერვუარებში ბიტუმის გაცხელებისთვის (ოპტიმალური ტემპერატურის შენარჩუნებისთვის) გამოყენებული იქნება ბუნებრივი აირი. საწარმოში გაცხელებული ბიტუმის შემოტანა და რეზერვუარებში განთავსება მოხდება ავტოთვითმცლელების საშუალებით.

საწარმოში ასფალტის წარმოების საწყის ეტაპზე მოხდება სხვადასხვა ზომის ფრაქციებად დაყოფილი ინერტული მასალების (ქვიშა, ხრეში) შესაბამისი დოზით ჩატვირთვა საწარმოო დანადგარის ჩასატვირთ ბუნკერებში, საიდანაც ინერტული მასალა გადადის ტრანსპორტიორის ლენტზე, რომელიც უზრუნველყოფს მასალის მიწოდებას საშრობ დოლამდე. აღნიშნულ აგრეგატში მიმდინარეობს ინერტული მასალის გახურება, რის შემდეგაც ცხელი ელევატორის საშუალებით, გახურებული მასალა თავსდება ვიბრო ცხავზე. აღნიშნულ დანადგარში ხდება ინერტული მასალის სხვადასხვა ზომის ფრაქციებად დაყოფა და შესაბამის ხვიმირებში განთავსება, საიდანაც მასალა მიეწოდება სპეციალურ სასწორებს, რაც განკუთვნილია მასალის აწონვისთვის და ასფალტშემრევე დანადგარში შესაბამისი დოზების მისაწოდებლად. ასფალტშემრევე დანადგარში გაცხელებულ ინერტულ მასალას ემატება ბიტუმი, მინერალური ფხვნილი და ხდება აღნიშნული ნაერთების შერევა. შემრევი დანადგარის შემდეგ, ასფალტ-ბეტონის ნარევი გადადის ფხვიერი მასალების ამწევ-გადამტან რკინის ყუთში. აღნიშნულ ეტაპზე ხდება მზა პროდუქციის მიღება. წარმოების ბოლო ეტაპზე ასფალტის განთავსება ხდება მზა პროდუქციის მიმღებ ბუნკერში, რომლის ტევადობა შეადგენს 100 ტონას. აღნიშნული ბუნკერიდან ხდება ასფალტის გადატვირთვა შესაბამის სატრანსპორტო საშუალებებში, შემდგომი ტრანსპორტირების მიზნით.

საწარმოში წყლის გამოყენება დაგეგმილია საყოფაცხოვრებო და ტექნიკური მიზნებისათვის. საწარმოს წყალმომარაგება დაგეგმილია საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ არსებული წყაროდან, შესაბამისი ნებართვის საფუძველზე. საპროექტო ტერიტორიაზე მოეწყობა შიდა წყალმომარაგების სისტემა. ტექნიკური მიზნებისთვის წყალი გამოყენებული იქნება სველი მტვერდამჭერის ბრუნვით სისტემაში წყლის დანაკარგის (აორთქლება) შესავსებად, ყოველდღიურად 1 მ³ მოცულობით.

ჩამდინარე წყლების მართვისთვის საპროექტო ტერიტორიაზე დაგეგმილია შიდა საკანალიზაციო ქსელის მოწყობა, რომელიც დაკავშირებული იქნება 12 მ³ მოცულობის ბეტონის სასენიზაციო ორმოსთან. აღნიშნულ ორმოში მოხდება საყოფაცხოვრებო და ტექნიკური წყლების ჩაშვება. საწარმოში მტვერდამჭერი სისტემის მეორე საფეხზე, სკრუბერში გამოყენებული წყალი იქნება ბრუნვით სისტემაში, რომლისათვის გათვალისწინებულია 20 მ³ მოცულობის წყლის სამარაგო რეზერვუარი.

წარმოდგენილი ინფორმაციის თანახმად, საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების ჩაშვება მოხდება საპროექტო ტერიტორიის მიმდებარედ არსებულ სანიაღვრე ქსელში.

დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ასფალტის მწარმოებელი დანადგარისა და ბიტუმის რეზერვუარების ექსპლუატაციისას, ასევე ინერტული მასალების მიღების და დასაწყობების დროს ადგილი ექნება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების გაფრქვევას. სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში ატმოსფერულ ჰაერში მოსალოდნელია შემდეგი მავნე ნივთიერებების გაფრქვევა: აზოტის დიოქსიდი, ჭვარტლი, გოგირდის დიოქსიდი, გოგირდწყალბადი, ნახშირბადის ოქსიდი, ნაჯერი ნახშირწყალბადები, შეწონილი ნაწილაკები. საწარმოში დაგეგმილია აირმტვედამჭერი სისტემის მოწყობა, (ოთხგანყოფილებიანი ციკლონი), რომლის ეფექტურობა შეადგენს 95 %-ს, გარდა ამისა მოეწყობა - სველი ფილტრი (სკრუბერი), რომელიც დამატებით უზრუნველყოფს მავნე ნივთიერებების 70 %-იან დაჭერას.

წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში აღნიშნულია, რომ საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების შეგროვება და შემდგომი მართვა მოხდება ნარჩენების სახეობების მიხედვით. საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შესაგროვებლად, საწარმოს ტერიტორიაზე განთავსდება ურნები. ობიექტიდან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გატანას უზრუნველყოფს მუნიციპალური დასუფთავების სამსახური. მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, საყოფაცხოვრებო ნარჩენების გარდა, საწარმოში შესაძლოა ნარჩენების სახით წარმოიქმნას შესაფუთი მასალები, საბურავები და რეზინის მასალები, რაც შეგროვდება და გადაეცემა აღნიშნული სახის ნარჩენების მართვაზე შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე ორგანიზაციას. ობიექტზე წარმოქმნილი ლითონის ნარჩენები გადაეცემა შესაბამის მიმღებ პუნქტებს.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საპროექტო ტერიტორიაზე არ გამოირჩევა ბიომრავალფეროვნებით. საწარმოს განთავსებისთვის შერჩეულ ტერიტორიაზე წარმოდგენილი არ არის მცენარეული საფარი, შესაბამისად, ხე-მცენარეების მოჭრა პროექტით დაგეგმილი არ არის.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ისე ახალციხის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე განთავსება. სამინისტროში წარმოდგენილ სკოპინგის ანგარიშსა და თანდართულ დოკუმენტაციასთან ერთად, ვებგვერდზე ატვირთული იყო პრეზენტაცია, სადაც საზოგადოებისათვის გასაგებ ენაზე ასახული იყო მოკლე ინფორმაცია პროექტთან დაკავშირებით. „საქართველოში ახალი კორონავირუსის გავრცელების აღკვეთის მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 23 მარტის №181 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის თაობაზე საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 26 მარტის №196 დადგენილების შესაბამისად, შპს „ასტორიას“ ასფალტის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სკოპინგის დასკვნის გაცემის მიზნით დაწყებული ადმინისტრაციული წარმოება განხორციელდა საჯარო განხილვის ჩატარების გარეშე და საზოგადოების მონაწილეობა და მის მიერ მოსაზრებებისა და შენიშვნების წარდგენის შესაძლებლობა უზრუნველყოფილი იქნა წერილობით, აგრეთვე ელექტრონული საშუალებების გამოყენებით. აღსანიშნავია, რომ დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ ინფორმაცია ასევე განთავსდა ახალციხის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-3 ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1 **გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.**
4. **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
 - პროექტის აღწერა;
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - საპროექტო ტერიტორიის ალტერნატიული ვარიანტები, შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
 - საპროექტო ტერიტორიის GPS კოორდინატები / მიწის ნაკვეთების საკადასტრო კოდები;
 - საპროექტო ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე, დასახლებამდე, მდინარემდე და სხვა უახლოეს ობიექტამდე;
 - ტერიტორიის მიმდებარედ და 500 მ-იანი რადიუსის მანძილზე არსებული ობიექტების შესახებ ინფორმაცია, დანიშნულების მითითებით;
 - კუმულაციური ზემოქმედება საწარმოს მიმდებარედ და 500 მ-იან რადიუსში არსებული ობიექტების გათვალისწინებით და ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის (სრულყოფილად იქნეს შეფასებული მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე და სოციალურ გარემოზე), ვინაიდან საპროექტო ტერიტორიის GPS კოორდინატების გადამოწმების შედეგად დადგინა, რომ საწარმოდან დაახლოებით 550 მეტრში მდებარეობს მსგავსი ტიპის საწარმოო

- ობიექტი, გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს აღნიშნული ობიექტის შესახებ დეტალური ინფორმაცია და კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება;
- საწარმოს განთავსების ადგილის გარემოს არსებული მდგომარეობის ანალიზი;
 - საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (მასშტაბი, წარმადობა);
 - საწარმოს მუშაობის გრაფიკი და დასაქმებულ პირთა რაოდენობა;
 - საწარმოში მიმდინარე ტექნოლოგიური პროცესის დეტალური სქემა;
 - საწარმოს ინფრასტრუქტურული ობიექტების, დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა;
 - დეტალური ინფორმაცია წარმოებაში გამოსაყენებელი ნედლეულის რაოდენობის და წარმოებული პროდუქციის რაოდენობის შესახებ, დეტალური ინფორმაცია ნედლეულის დასაწყობების შესახებ. საწარმოში ნედლეულის მიღებისა და დასაწყობების პირობები, ნედლეულის მიღების სიხშირე;
 - მზა პროდუქციის დასაწყობების შესახებ დეტალური ინფორმაცია;
 - საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა (საწარმოო პროცესი) და ტექნოლოგიურ ციკლის დეტალური აღწერა;
 - ინფორმაცია საწარმოს ნედლეულით მომარაგების, ნედლეულის შემოტანის და გატანის (სიხშირის) შესახებ, (ტრანსპორტირების გეგმა) ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებისათვის გამოყოფილი ავტოტრანსპორტის შესახებ;;
 - ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელი გზის შესახებ;
 - ბიტუმის რეზერვუარების რაოდენობა, მოცულობა, საწარმოში განთავსების ადგილი და პირობები;
 - საწარმოს ელექტროენერგიით და ბუნებრივი აირით მომარაგების საკითხები;
 - საწარმოს სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგება;
 - საწარმოს ტერიტორიაზე ჩამდინარე (საწარმოო, სანიაღვრე და სამეურნეოფეკალური) წყლების მართვის საკითხები;
 - ვინაიდან საწარმოს წყალმომარაგება დაგეგმილია საწარმოს მიმდებარედ არსებული წყაროდან, გზშ-ის ანგარიშში დაზუსტებული უნდა იქნეს, თუ რა მიზნით მოხდება აღნიშნული წყაროდან წყლის გამოყენება, ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს აღნიშნული წყაროს მფლობელთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.
 - საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოქმნილი სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხების დეტალური აღწერა (გაწმენდა, სანიაღვრე ქსელი და სხვა). ვინაიდან სანიაღვრე წყლების ჩაშვება დაგეგმილია საწარმოს მიმდებარედ არსებულ სანიაღვრე არხში, გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სანიაღვრე არხის მფლობელთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია.
 - საწარმოს გენერალური გეგმა ექსპლიკაციით (მაღალი გარჩევადობით), სადაც დეტალურად იქნება აღწერილი საწარმოს ინფრასტრუქტურული ობიექტები;
 - ინფორმაცია ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ;
 - საწარმოში შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და შესაბამისი მართვის გეგმა;

5. გზშ-ს ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე. გაფრქვევის წყაროები, მტვერდამჭერი სისტემის დეტალური აღწერა (სქემა და ეფექტურობა), გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა;
- ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებებზე მონიტორინგის განხორციელების საკითხები (ინსტრუმენტული გაზომვა, შესაბამისი მოწყობილობებით ონლაინ რეჟიმში გაზომვა და სხვა);
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი, სადაც ასახული უნდა იყოს: ატმოსფერული ჰაერის ფონური მდგომარეობა; ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილი უნდა იყოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები;
- ზემოქმედება ნიადაგზე, მისი შესაძლო დაბინძურება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედების შეფასება ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- საწარმოს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის დეტალური გეგმა;
- გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);

გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „ასტორიას“ მიერ წარმოდგენილ ახალციხის მუნიციპალიტეტში, სოფ. კლდეში ასფალტის საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის

დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი/შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.